Begroting regioprogramma jeugd 2023-2028
Rijk van Nijmegen

We willen dat elke euro die we in de jeugdzorg steken een maatschappelijke rendabele euro gaat zijn. Met rendabel bedoelen we de keuze om te investeren in verandering en beweging in plaats van in het oude stelsel. Die investering is rendabel omdat we verwachten dat het (op termijn) een blijvend effect oplevert. We leren daarbij van ervaringen en onderzoeken naar wat werkt en welke interventies (in onderlinge samenhang) op termijn een positief saldo gaan hebben. De realiteit is wel dat het kleine stappen zijn. Op korte termijn worden geen grote meetbare financiële effecten verwacht. Het doel van de opgaven en actielijnen uit het regioprogramma is dat zij als geheel leiden tot besparingen. Enkele concrete besparingsmogelijkheden, zoals de inzet van een ondersteuner voor de huisarts, zijn in de regio al ingezet. Dat zal voor ons geen eenvoudig zichtbare besparing meer opleveren. Ook de maatregelen uit de Hervormingsagenda jeugd (aan de hand van de besparingstabel van de commissie van wijzen) houden rekening met een ingroeipad. De VNG stelt samen met partners een implementatieplan op, gevolgd door een uitvoeringstoets. Deze toets geeft inzicht in de robuustheid van het implementatieplan, de samenhang van maatregelen en de haalbaarheid van het geheel. De uitkomst daarvan volgt in 2024. Als regio zal voor ons dan meer inzichtelijk worden wat met name de besparingscomponent zal betekenen.
Wat we wel al weten is dat investeringen op het ene terrein tot kostenbesparingen kunnen leiden op andere beleidsterreinen. Denk bijvoorbeeld aan het inzetten op hulp zo thuis mogelijk door het vergroten en verstevigen van steungezinnen. Dat vergroten en verstevigen kost tijd en vraagt een financiële investering, maar zal leiden tot minder inzet van professionele logeervoorzieningen en minder uithuisplaatsingen. Een verandering op deze schaal vergt geduld en blijvende inzet. Wij zijn ervan overtuigd dat dit mogelijk is.

De regionale kosten voor jeugd zijn ondergebracht bij het Regionaal Ondersteuningsbureau (ROB) en binnen het Regioprogramma jeugd. De kosten van het regioprogramma jeugd die binnen het ROB vallen zijn de basisvoorzieningen met lopende kosten. Hieronder wordt bijvoorbeeld verstaan de operationele kosten van de jeugdbeschermingstafel (JBT) en het Regionaal expert team (RET). De begroting en financiële verantwoording van het ROB staan opgenomen in een eigen begroting. De kosten die we binnen het regioprogramma maken in het kader van samenwerking, verandering, vernieuwing, ontwikkeling en het uitrollen van de beweging staan in deze programmabegroting. Vanaf de start van het uitdenken van opgaven voor het regioprogramma in 2022 is aangehaakt bij de ontwikkelingen van de Hervormingsagenda jeugd. Het regioprogramma sluit goed aan bij de maatregelen uit de hervormingsagenda. Daardoor zijn geen grote financiële verschillen opgetreden in de begroting van het regioprogramma op het moment dat de Hervormingsagenda in juni 2023 is

aangenomen. We moeten wel rekening houden met de grote veranderingen die gevraagd gaan worden van lokale teams. Dit kan in de toekomst een extra regionale en/of lokale investering vragen maar dat is nu nog niet zeker.

De regiogemeenten hebben (een gedeelte van) de aan hen toegekende Blokhuismiddelen in 2021 overgedragen aan de regio om te investeren in de jeugdzorg in de regio. Alle opgaven uit het regioprogramma dragen bij aan de doelen die destijds met de Blokhuismiddelen zijn beoogd. Het gaat dan bijvoorbeeld over het verbeteren van de door-, in- en uitstroom specialistische jeugd-ggz, het inzetten van de doorbraakaanpak en het versterken van procesregie bij complexe casuïstiek. Dit alles met het overkoepelende einddoel het verminderen van wachtlijsten in de jeugdzorg. De eerste jaren worden de Blokhuismiddelen (totaal €1.350.000,-) aflopend ingezet waardoor het beroep op de jaarlijkse lokale begroting oploopt. Vanaf 2026 zijn de Blokhuismiddelen naar verwachting volledig ingezet en wordt van de regiogemeenten een hogere bijdrage verwacht om het regioprogramma voort te kunnen zetten. Een onzekere factor is daarbij nog de financiële consequentie van de Hervormingsagenda jeugd. In de Hervormingsagenda staan maatregelen waarmee het Rijk vanaf 2026 verwacht dat een besparing van ongeveer €1 miljard gaat intreden. De VNG stelt zoals hiervoor geschreven een implementatieplan op voor de maatregelen waarna we de financiële consequenties beter in beeld krijgen. In 2025 zal een onafhankelijke landelijke deskundigencommissie een oordeel geven of op landelijke schaal door gemeenten voldoende inspanning is geleverd om te voldoen aan de maatregelen uit de hervormingsagenda Jeugd. Dan zal concreet worden welke middelen vanuit het Rijk naar gemeenten gaan. In het regioprogramma (hoofdstuk 5) worden de hervormingsagenda en de verwachte besparingen verder toegelicht.

Opbouw begroting

De begroting van het regioprogramma jeugd is opgebouwd uit personele en materiële kosten.

Tabel 1: Begroting Regioprogramma Jeugd (incl. indexering)

Regioprogramma Jeugd 2024		2023	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Jeugdprogramma-personeel		€ 993.116	€ 1.069.445	€ 1.069.445	€ 1.069.445	€ 1.069.445
Jeugdprogramma- materieel		*€ 250.000*	*€ 251.257*	*€ 198.807*	*€ 93.907*	*€ 93.907*
Subtotaal		*€ 1.243.116*	***€ 1.320.702***	***€ 1.268.252***	***€ 1.163.352***	***€ 1.163.352***
Inzet Blokhuismiddelen	*€ 1.350.000*	-€ 650.000	-€ 500.000	-€ 200.000	€ 0	€ 0
Totaal jeugdprogramma		**€ 593.116**	**€ 820.702**	**€ 1.068.252**	**€ 1.163.352**	**€ 1.163.352**

Hierna staan in tabel 2 en 3 de bijdragen per gemeente opgenomen en het verschil van 2023 met 2024. In tabel 4 staat de geactualiseerde verdeelsleutel voor 2024.

Begroting personeel

Om de regionale opgaven uit te denken, onderzoek te doen, acties uit te zetten en al wat hierbij komt kijken, is personeel nodig. We hebben daarvoor een regionaal team samengesteld. Onder leiding van een programmamanager werkt een team van beleidsadviseurs, een projectleider en een communicatieadviseur samen aan de regionale taak. Dit team wordt ondersteund door een managementassistent. In 2023 en 2024 bedraagt dit 7,56 fte. De personele kosten zijn in 2024 gestegen ten opzichte van 2023. Dit wordt verklaard door de indexering van de loonsommen.

Begroting materieel

Iedere opgave brengt kosten met zich mee. In de begroting van het Regioprogramma jeugd is jaarlijks materieel budget opgenomen om dit te dekken. Bij aanvang van het regioprogramma jeugd hebben we een verwachting van de materiële kosten voor de gehele duur van het regioprogramma opgenomen. Dit is geen exacte wetenschap en afhankelijk van de monitoring en ontwikkelcyclus (hoofdstuk 3, paragraaf 'meten = weten') zal jaarlijks zorgvuldig gekeken worden wat wordt begroot. Een indexatie van de budgetten zal altijd plaatsvinden. Dit verklaart de verhoging in 2024 ten opzichte van 2023.

Waar besteden we het materiële budget aan?
Voor het gehele regioprogramma zijn jaarlijks middelen nodig die kunnen worden ingezet om de verbinding, verandering en beweging aan te kunnen gaan met alle partners. Dit brengt kosten met zich mee zoals de inhuur van (ervarings)deskundigen en expertise, het ontvangen en verzorgen van trainingen, het organiseren van (leer)bijeenkomsten, communicatie projecten zoals campagnes en website, (laten) uitvoeren van onderzoeken, etc..
Hieronder nemen we u zoveel mogelijk mee in onze verwachting waarvoor het materiele budget ingezet wordt. Dit is zoals hiervoor geschreven geen exacte wetenschap en zal onderhavig zijn aan de uitkomsten van onze monitoring. Ook kunnen geen concrete bedragen worden gegeven omdat prijzen onderhevig zijn aan inflaties en indexeringen. Jaarlijks stellen we een evaluatie op van de voortgang en bevindingen. Daarbij wordt ook de begroting meegenomen.

Financiën opgave 1

De veranderingen die nodig zijn voor inclusiever onderwijs en een betere aansluiting van onderwijs en kinderopvang met jeugdhulp vragen een ferme investering. Zowel qua denkkracht, commitment en daadkracht, maar ook financieel. De verwachting is dat we ruim budget nodig hebben om te komen tot een gezamenlijke regionale ontwikkelagenda onderwijs. Deze middelen worden ingezet voor de inhuur van externe begeleiding van het ontwikkelproces en om aanvullend onderzoek te kunnen doen. Daarnaast zijn binnen de opgave middelen nodig voor het inzetten van professionals zoals een projectleider, onderzoeker, communicatie en voor het organiseren van (leer)bijeenkomsten specifiek gericht op onderwijs en opvang.

Ook zijn middelen nodig voor inzet van capaciteit van medewerkers op scholen. Deze middelen worden niet in het regioprogramma jeugd gereserveerd, maar komen uit de regionale vsv-middelen (voortijdig school verlaten) en uit lokale middelen. De inkoop en het contractmanagement van dyslexiezorg, dagbehandeling en dagbesteding valt binnen de regionale begroting van het ROB. Wanneer voor dyslexie een van de landelijke pilots ingezet wordt, kan een beroep op de regiobegroting jeugd worden gedaan. Dit zal in 2024 of verder zijn. De STORM-aanpak wordt vanaf 2023 de eerste 3 jaren voor de helft gefinancierd door het Rijk. De andere helft wordt naar rato ingebracht door de gemeenten. Het vierde jaar worden alle kosten naar rato verdeeld over de gemeenten.

Financiën opgave 2

De opgave Versterken mentale veerkracht is een grote, veelomvattende opgave. Het is de basis van onze ambitie om kinderen en gezinnen te versterken. Binnen deze opgave is misschien wel de grootste verandering nodig omdat we van alle partners vragen het anders te gaan doen en met ons mee te bewegen. Deze opgave vereist met name veel in het op gang brengen van een verandering en beweging en het aangaan van een maatschappelijke en professionele dialoog. Daar moeten wij in investeren.

Hiervoor gaan we (leer)bijeenkomsten organiseren. We huren expertise in waar dat nodig is voor het verder ontwikkelen van de gewenste veranderingen. Hierbij denken we ook aan inzet van expertise om de professionalisering van stevige lokale teams regionaal te ondersteunen en de vertaling van het GEM-gedachtengoed (‘de nieuwe ggz’) naar onze jeugd te onderzoeken.

Financiën opgave 3

We willen voor iedere jeugdige uit de regio een passende oplossing, ook als het ingewikkeld is. Daarmee voorkomen we verergering van problemen. De kosten binnen deze opgave worden met name gemaakt in het kader van inhuur voor deskundigen, verzorgen van trainingen en (leer)bijeenkomsten. De bekostiging van de voorzitter van het RET, de gedragswetenschapper en de secretariële ondersteuning worden betaald vanuit regionale middelen en staan op de ROB-begroting. De vaste deelnemers van het RET worden gefinancierd door BOEG. Daarnaast krijgt de regio €20.000,- ontwikkelkosten vanuit BOEG. We willen een lerend jeugdstelsel, dus leren van complexe casuïstiek. Dat vraagt om het organiseren van (leer)bijeenkomsten en inzetten van deskundigheid. Vanuit de regio wordt het Instituut Publieke Waarden (IPW) ingehuurd om minimaal één professional per lokaal team en medewerkers van Gecertificeerde Instellingen (GI) te trainen op de doorbraakaanpak. Lokale gemeenten dienen budget te reserveren zodat hun lokale team doorbraak-oplossingen ook in kan zetten.

Financiën opgave 4

We willen meer jeugdhulp zo thuis mogelijk. We willen minder uithuisplaatsingen door kinderen en gezinnen te versterken en hulp zo laagdrempelig mogelijk in te zetten. De

structurele bekostiging van de pleegzorgcampagne staat op de ROB-begroting. Het onderzoek door de Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen wordt grotendeels door deze vereniging bekostigd. Enkele kosten zijn voor rekening van de regio (ROB-begroting). Zoals een vrijwilligersvergoeding voor deelnemers aan het onderzoek (bijvoorbeeld biologische ouders, pleegouders, pleegkinderen). Lokale acties en inzet binnen de pleegzorgcampagne worden gefinancierd uit lokale middelen.

Met name de actielijn voor het vergroten en versterken van gezinshuiszorg in de regio vraagt financiële inzet vanuit het regioprogramma. Om residentiele zorg af te kunnen bouwen zijn alternatieve en goede plekken nodig. Hiervoor willen wij ons in de regio inzetten.

De basistraining voor de doorbraakaanpak wordt gefinancierd door de regio (zie hierboven opgave 3). Ook het onderzoek naar deelname vanuit regiogemeenten aan Tussen Wal en Schip (TWES) komt uit regionale middelen. De uiteindelijke deelname aan TWES wordt gefinancierd vanuit lokale middelen.

Daarnaast moeten ook binnen deze opgave (leer)bijeenkomsten georganiseerd worden om met elkaar de verandering te kunnen gaan maken.

Financiën opgave 5

Complexe scheidingen leggen een grote druk op de jeugdzorg en leiden zelfs tot uithuisplaatsingen. Dit willen we voorkomen. Het Regionaal Expertise Project complexe Scheidingen (REPS) wordt gefinancierd vanuit DU VO middelen. De kosten voor het trainen van lokale teams komt voor rekening van het regioprogramma. Daarnaast zal budget nodig zijn voor het organiseren van leerbijeenkomsten en eventuele inhuur van expertise.
Om de informatiefunctie over scheiden goed vorm te geven en uit te rollen met een communicatieplan is een communicatieadviseur ingehuurd. De kosten hiervan komen vanaf 2024 voor rekening van het regioprogramma. Het onderzoeken en realiseren van preventieve mogelijkheden en het organiseren van (leer)bijeenkomsten gaan ook voor rekening van het regioprogramma komen.

Financiën opgave 6

We stellen het hele systeem en de normale leefwereld centraal bij gezinnen en kinderen waar veiligheidsproblemen bestaan. De kosten voor de proeftuin worden in 2023 gedekt door de toegekende landelijke subsidie vanuit het ministerie Veiligheid & Justitie. Omdat de Proeftuin in Nijmegen is opgezet zijn er kosten verbonden voor de gemeente Nijmegen. We moeten in kaart brengen wat de uitkomsten van het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, de Gelderse Verbeteragenda Jeugd en de Hervormingsagenda Jeugd voor ons als regio betekenen. Voor onze regionale taken zoals de JBT, maar ook wat het betekent voor lokale teams. Hiervoor zijn denkkracht, expertise en (leer)bijeenkomsten nodig.

De kosten voor het dagelijkse bestaan van de JBT zijn ondergebracht bij het ROB. Voor het onderzoek naar het verbeteren van motivatie tot aanmeldingen is in 2023 een procesbegeleider ingehuurd voor rekening van het regioprogramma jeugd. Voor het bestendigen van het JBT-team en het opzetten van de zogenoemde 'toetsing aan tafel' is expertise ingehuurd.

Tabel 2: Programmakosten 2023

	regioprogramma jeugd 2023				
	2023	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Berg en Dal	€ 64.237	€ 80.483	€ 107.559	€ 118.389	€ 118.389
Beuningen	€ 47.993	€ 60.131	€ 80.360	€ 88.452	€ 88.452
Druten	€ 34.845	€ 43.657	€ 58.345	€ 64.220	€ 64.220
Heumen	€ 30.401	€ 38.090	€ 50.904	€ 56.029	€ 56.029
Mook en Middelaar	€ 14.512	€ 18.182	€ 24.298	€ 26.745	€ 26.745
Wijchen	€ 75.706	€ 94.853	€ 126.763	€ 139.527	€ 139.527
Nijmegen	€ 325.421	€ 407.721	€ 544.887	€ 599.754	€ 599.754
Totaal bijdragen	**€ 593.116**	**€ 743.116**	**€ 993.116**	**€ 1.093.116**	**€ 1.093.116**
Inzet Blokhuismiddelen	€ 650.000	€ 500.000	€ 200.000		
totale programmakosten	**€ 1.243.116**	**€ 1.243.116**	**€ 1.193.116**	**€ 1.093.116**	**€ 1.093.116**

Tabel 3: Programmakosten 2024 na indexering en bijdrage na actualisering verdeelsleutel

	regioprogramma jeugd 2024				
	2023	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Berg en Dal	€ 64.237	€ 87.987	€ 114.526	€ 124.722	€ 124.722
Beuningen	€ 47.993	€ 66.010	€ 85.921	€ 93.570	€ 93.570
Druten	€ 34.845	€ 48.452	€ 63.067	€ 68.682	€ 68.682
Heumen	€ 30.401	€ 41.792	€ 54.398	€ 59.241	€ 59.241
Mook en Middelaar	€ 14.512	€ 19.980	€ 26.006	€ 28.321	€ 28.321
Wijchen	€ 75.706	€ 103.182	€ 134.305	€ 146.261	€ 146.261
Nijmegen	€ 325.421	€ 453.299	€ 590.028	€ 642.555	€ 642.555
Totaal bijdragen	**€ 593.116**	**€ 820.702**	**€ 1.068.252**	**€ 1.163.352**	**€ 1.163.352**
Inzet Blokhuismiddelen	€ 650.000	€ 500.000	€ 200.000		
totale programmakosten	**€ 1.243.116**	**€ 1.320.702**	**€ 1.268.252**	**€ 1.163.352**	**€ 1.163.352**
toename 2024 vs 2023	€ -	€ 77.586,00	€ 75.136,00	€ 70.236,00	€ 70.236,00

De toename van de kosten in 2024 ten opzichte van 2023 zijn te verklaren door de indexering van de personele en materiële kosten.

De programmakosten voor elke gemeente worden bepaald conform de vastgestelde verdeelsleutel naar inwoneraantallen. Deze worden jaarlijks geactualiseerd.

Tabel 4: Verdeelsleutel

2024		Bron: CBS.nl peildatum 1-1-2023	
Gemeente		**Inwoners Totaal**	**Verdeelsleutel**
Bedrag			
Berg en Dal		35.420	10,72%
Beuningen		26.573	8,04%
Druten		19.505	5,90%
Heumen		16.824	5,09%
Mook en Middelaar		8.043	2,43%
Nijmegen		182.480	55,23%
Wijchen		41.537	12,57%
Totaal		**330.382**	**100,0%**